

der for Krigsmagtens Vedkommende kan ske Indskrænkninger, der følge af de militære Loves Forskrifter. Endelig siger § 88: „Borgerne have Ret til at samle sig ubevæbnede. Offentlige Forsamlinger har Politiet Ret til at overvære. Forsamlinger under aaben Himmel kunne forbydes, naar der af dem kan befrygtes Fare for den offentlige Fred.“ Det er de 3 Paragraffer, men ogsaa de eneste 3 Paragraffer, med Hensyn til hvilke der i § 94 gøres Indskrænkninger for Krigsmagtens Vedkommende. En saadan Indskrænkning gøres ikke for § 86, og § 86 lyder saaledes: „Enhver er berettiget til ved Trykken at offentliggøre sine Tanker, dog under Ansvar for Domstolene. Censur og andre forebyggende Forholdsregler kunne ingen Sinde paa ny indføres.“

Der er gaaet noget forud, før dette Forbud blev udstedt, ogsaa noget vedrørende Officerernes Foreninger. Jeg kommer straks dertil. Men det Forbud, som her er udstedt til Marinens Officerer, beskæftiger sig slet ikke med Foreningsretten, beskæftiger sig ikke med de Forhold, hvor militæres Frihed er begrænset. Forbudet beskæftiger sig udelukkende med Ytringsretten. Det er den, der bliver knægtet ved dette Forbud paa Trods af Grundlovens Bestemmelser. Og efter at Tinget nu er blevet bekendt med det Forbud, som er udstedt ved denne Parole, træder, forekommer det mig, hele den Uldenhed, der var til Stede i Ministerens Udtalelser den 15. Januar, og hvorved den aabne Sandhed skjules, klart frem for os. Den 15. Januar stillede nemlig under Finanslovdebatten det ærede Medlem fra Ringsted (Zahle) den Forespørgsel til Ministeren, om det Forbud, der var udstedt til Marinens Officerer mod at udtale sig om Forsvarssagen, omfattede samtlige Officerer af den danske Hær og Flaade. Dertil svarede Ministeren — og den Gang kendte man jo ikke Ordlyden af Forbudet —: „Angaaende vore Officerers Ret til at udtale sig maa man erindre, at disse ikke have samme Rettigheder som den øvrige Befolkning til at slutte sig sammen i Foreninger. De have kun Ret til at slutte sig sammen i Foreninger under Tilsyn af deres foresatte.“ Og Ministeren tilføjede, at han, for saa vidt der har været Tale om kollektive Udtalelser eller deslige, har sagt sin Mening om den Ting og ment, at det ikke vilde være heldigt, at sligt drøftedes i Officersforeninger. Saa spurgte det ærede Medlem fra Ringsted igen, hvorfor det var forbudt Marinens Officerer

at ytre sig om militære Spørgsmaal her i Landet, men ikke forbudt Artilleriets Officerer. Ministeren svarede hertil, at han stiller sig ganske ens overfor Officerernes Foreningsfrihed, hvad enten det er Marinens eller Hærens Officerer. Det ærede Medlem fra Ringsted spurgte videre, om det var rigtigt, at det af Admiral Wandel var forbudt Officererne i Marinen at udtale sig offentligt om militære Spørgsmaal, og han tilføjede: „Er det samme Forbud udstedt til alle Hærens Officerer?“ Derpaa giver Ministeren dette mærkelige Svar: „Jeg har kun udtalt mig herom, hvor en særlig Anledning forelaa, og vi have haft en Anledning for Hærens Vedkommende, hvor man har ønsket at diskutere Sagen i en Forening af Officerer, og her har jeg da ladet tilflyde vedkommende mit Ønske om, at saadant ikke fandt Sted.“ Og saa tilføjer Ministeren: „Hvad Viceadmiral Wandels Udtalelse angaar, ønsker jeg ikke at komme ind paa at omtale den her.“

I denne Debat skjuler Ministeren ganske, hvad det er, det kommer an paa, saa at der bliver dækket over Sandheden. Thi Ministeren lader nemlig hele Tiden, da man ikke kendte Forbudets Ordlyd, forstaa, at Forbudet vedrører Foreningsfriheden. Men nu, da Tinget har hørt Forbudets Ordlyd, viser det sig, at det ikke handler derom. „Admiral Wandels Udtalelse“, det lyder saa uhyre uskyldigt, men Sandheden er den, at Admiral Wandels Parole hvilede paa den ministerielle Tilkendegivelse til Admiralen. Det vidste Ministeren godt nok den Gang, og det forekommer mig, at den højtærede Minister da ikke med disse Ord skulde ligesom have skudt det fra sig over paa Admiralen og reduceret en kategorisk ministeriel Ordre til at være en Udtalelse af denne Mellemand mellem Ministeren og Korpsset. Naar Ministeren eller Ministeriet sender en Skrivelse som denne til Viceadmiralen, er det jo ikke for at give ham lidt Underholdningslektüre. Det er selvfølgelig for, at Admiralen skal handle derefter, og det er da Admirals Pligt, for saa vidt han finder, at Ministeriets Skrivelse er lovstridig, og selvfølgelig navnlig naar den er grundlovstridig — og at den er det, kan der ikke være Tvivl om —, at sende den tilbage med Protest, eller ogsaa maa han lade den gaa videre til Korpsset og gøre dette opmærksom paa, at naar Ministeriet hævder, at en Officer — og det maa saa gælde en hvilken som helst Officer — handler mod sin militære